

Suomen osallistuminen Latinalaisen Amerikan ja Karibian kehityspankkiryhmän sijoitusyhtiön IDB Investin pääomakorotukseen*Hankkeen tausta*

Latinalaisen Amerikan ja Karibian kehityspankkiryhmä (IDB Group) on alueen suurin kehitysrahoituslaitos ja vaikuttaa rahoituksen lisäksi maiden politiikkoihin dialogilla ja asiantuntijatuella. Yksityissektoria lainoittava IDB Invest (virallisesti Inter-American Investment Corporation, IIC) on osa kehityspankkiryhmää. IDB Invest edistää kestävästä taloudellista kehitystä Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueella tarjoamalla rahoitusta ja asiantuntemusta alueen yksityissektorille.

IDB-kehityspankkiryhmässä pankin lainaajamailla on enemmistö. Sijoitusyhtiön omistaa 48 jäsenmaata. Näistä 26 on pankin toiminta-alueelta eli Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueelta ja 22 Pohjois-Amerikasta, Euroopasta ja Aasiasta. Yhdysvallat on suurin osakkeenomistaja (15,05 %). Eurooppalaisia jäseniä on 16, yhteensä 15,06 % osakeomistuksella. Kiina on myös IDB Investin jäsen 4,77 % osakeomistuksella.

Suomi on ollut IDB Investin jäsen vuodesta 2002. Suomen osakemäärään perustuva osuus IDB Investin äänivallasta on 0,57 %. IDB Investissä Suomen äänestysryhmään kuuluvat Kanada, Tanska, Ruotsi, Norja, Sveitsi ja Iso-Britannia. Suomen tavoitteena on IDB Investin jäsenyyden kautta vahvistaa alueen yksityistä sektoria ja alueen taloudellista kehitystä kestävästä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Samalla Suomi ylläpitää yhteyksiä Latinalaisen Amerikan ja Karibian maihin tilanteessa, jossa kahdenväliset suhteet moniin alueen maihin ovat ohuet. Alueen markkinoiden merkitys Suomelle on kasvussa. Suomi painottaa omistajaohjauksessaan liiketoimintaympäristön parantamista, ml oikeusvaltiokehitys, ja ilmastotoimia kuten ennakkovaroitusjärjestelmien ja luonnon monimuotoisuuden edistämistä sekä koulutussektoria. Suomi korostaa alueen yksityissektorin vahvistamista sekä yksityisten pääomien mobilisointia alueelle.

Hankkeen toteutus ja arvio Suomen osallistumisesta

IDB Invest -sijoitusyhtiön järjestyksessä kolmas pääomakorotus hyväksyttiin IDB-kehityspankkiryhmän hallintoneuvostossa yksimielisesti maaliskuussa 2024. Korotuksen tavoitteellinen suuruus on 3,5 miljardia USD. Suomi tuki pääomakorotusta hallintoneuvoston kokouksessa. Tuolloin osakkaat eivät vielä sitoutuneet osallistumaan pääomakorotukseen.

IDB Investin pääomakorotus hyväksyttiin sijoitusyhtiön uuden toimintamallin toimeenpanemiseksi. Liiketoimintamallin uudistamisesta päätettiin virallisesti kehityspankin vuosikokouksessa maaliskuussa 2023. Tavoitteena on vastata paremmin ja monipuolisemmin alueen kehityshaasteisiin pureutumalla erityisesti hitaaseen talouskasvuun ja työllisyyden nostoon. Uuden *originate-to-share*-liiketoimintamallin ydintavoite on vivuttaa IDB Investin hankkeisiin enemmän yksityistä pääomaa sekä saavuttaa siten laajemmin kehitysvaikutuksia. Toimintamallilla tavoitellaan parempaa hankkeiden tuloksellisuutta, vaikuttavuutta sekä ylipäänsä investointien määrän kasvua alueelle jakamalla riskiä markkinoilla. Lisäksi tavoitellaan synergiaa kehityspankkiryhmässä tiivistämällä yhteistyötä julkista ja yksityistä sektoria tukevien toimintojen välillä. Läpileikkaavat tavoitteet pyritään huomioimaan entistä paremmin kaikessa toiminnassa.

Pääomakorotuksella ja uudella liiketoimintamallilla tavoitellaan rahoituksen määrän lähes kaksinkertaistumista kymmenen vuoden aikana. Kasvusta lähes puolet on määrä saada aikaan mobilisoimalla lisäistä yksityistä rahoitusta. Vuonna 2023 IDB Investin kokonaisrahoitus oli 10,7 miljardia USD, josta 5,4 miljardia USD oli mobilisoitua yksityistä rahoitusta. Pääomakorotuksen myötä IDB Invest tavoittelee kasvattavansa alueelle vuosittain kanavoidun rahoituksen määrää noin 19 miljardiin Yhdysvaltain dollariin.

Suomi pitää pääomakorotusta perusteltuna ja arvioi uuden toimintamallin lisäävän pankkiryhmän vaikuttavuutta. Suomi pitää tärkeänä, että korotus toteutetaan siten, että se lisää sijoitusyhtiön kykyä mobilisoida yksityistä pääomaa.

Suomi on tyytyväinen saavutettuun lopputulemaan, jossa uuden mallin myötä korotetaan IDB Investin ilmastonmuutosta ja ympäristöä sekä tasa-arvoa, monimuotoisuutta ja inklusiota koskevien indikaattoreiden kunnianhimon tasoa sekä digitaalista transformaatiota. Alustavasti on linjattu, että yli 60 % IDB Investin projekteista tulee tukea sukupuolten välistä tasa-arvoa ja 18 % projekteista tulee tukea digitaalista transformaatiota. Rahoituksesta yli 60 %:iin (ml. mobilisoitu rahoitus) tulisi sisällyttää ilmasto- ja ympäristönäkökohdat. Ilmastorahoitusta tulisi olla yli 55 % Investin rahoituksesta. Lisäksi Suomi pitää tärkeänä, että IDB Invest panostaa yhteistyöhön muiden rahoituslaitosten kanssa entistä tiiviimmin.

Osallistuminen pääomakorotukseen osoittaa Suomen tukea monenväliselle yhteistyölle ja kansainväliselle sääntöpohjaiselle järjestelmälle ja edistää suoraan valtioneuvoston Kansainvälisten taloussuhteiden ja kehitysyhteistyön selonteon keskeisiä tavoitteita, erityisesti kehitys pankkien yhteistyötä yksityissektorin kanssa ja yksityisten pääomien vivuttamista. Suomi pitää tärkeänä, että pääomakorotus on myös panostus korkeiden ympäristö- ja sosiaalisten standardien mukaiseen kehitysrahoitukseen. Osallistuminen edistää selonteon tavoitetta tukea paremmin Suomen kaupallistaloudellisia intressejä kehittyvillä markkinoilla. Osallistuminen pääomakorotukseen edistää Suomen tavoitetta tukea myös suomalaisten toimijoiden ja yrityskentän yhteistyötä LAK-alueella sekä pääsyä kehitys pankin hankkeisiin.

Hankkeen rahoitus

IDB Investin uudet osakkeet avautuivat merkittäväksi maaliskuussa 2024. Merkintäaika päättyi 10.3.2026. Pääomakorotukseen osallistuttaessa merkinnästä aiheutuvat kulut voidaan maksaa seitsemän vuoden ajanjaksolla, ensisijaisesti samansuuruisina vuosimaksuina aikaisintaan vuosina 2025–2031 ja viimeistään vuosina 2026–2031. Mikäli maksuille valitaan vuosijana 2026–2031, tulee vuodelle 2026 lähtökohtaisesti kaksi vuosimaksua. Ensimmäinen maksu on mahdollista tehdä 30.11.2025 tai viimeistään 30 kalenteripäivää siitä, kun jäsenmaa on ilmoittanut merkitsevänsä osakkeita (eli viimeistään 10.4.2026 mennessä).

Pääomakorotuksen suuruus on 3,5 miljardia USD. Osakkeita avautuu ostettavaksi satakuusikymmentäkuusituhatta kuusisataakuusikymmentäkuusi (166 666) kappaletta. **Lähtökohtaisesti kullekin jäsenelle on varattu mahdollisuus merkitä osakkeita aikaisemman omistusosuuden suhteessa. Suomen osakemäärään perustuva omistusosuus on tällä hetkellä 0,57 % eli Suomi voisi ostaa 928 osaketta.** Osakkeet merkitään pohjahinnan mukaan, joka on 21 000 USD per osake. Suomen maksuosuus samassa suhteessa aikaisempaan osakeomistukseen on 19 488 000 USD. Vuosittainen kertaluonteinen maksettava määrä on lähtökohtaisesti 2 784 000 USD. Tarkemmasta maksuaikataulusta voidaan sopia erikseen sijoitusyhtiön kanssa.

Suomi voi myös merkitä osakkeita aikaisempaan omistukseen verrattuna pienemmässä suhteessa, mutta siinä tapauksessa Suomen päätöksentekoon oikeuttava äänimäärä vähenee.

Esitetään, että Suomi osallistuu Latinalaisen Amerikan sijoitusyhtiön, IDB Investin, kolmanteen pääomakorotukseen nykyisen osakeomistuksen suhteessa, maksuosuuden ollessa 19 488 000 Yhdysvaltain dollaria, ja merkinnästä aiheutuvien maksujen jakautuessa seitsemälle vuodelle 2025–2031. Tarkoitukseen kohdennetaan enintään 19 600 000 euroa vuoden 2025 talousarvion myöntö- ja sopimusvaltuuksista momentilta 24.30.66 (varsinainen kehitysyhteistyö) käyttösuunnitelmakohtalta 1 (monenkeskinen kehitysyhteistyö).